

De auto

De Venen worden gekenmerkt door twee soorten bebouwing, namelijk de hoven en de linten. De hoven onderscheiden zich van het stedenbouwkundige bouwblok (bijvoorbeeld zoals in Singels) doordat het hier gaat om een vrijwel gesloten bouwblok, dat soms een monoliete geometrische verschijningsvorm heeft (Rapp), dan weer zich manifesteert in een bastideachtig beeld (hoven dp 17). Het hofconcept als zodanig is niet nieuw. In de binnenstad van Den Haag zijn voorbeelden te vinden van hoven die eeuwwisselingen hebben doorstaan en nog steeds bewoond worden. In zoverre is dit dus een duurzaam concept.

Wat de hoven gemeen hebben is dat het in alle gevallen gaat om een complex dat een binnenwereld omsluit, die zich onderscheidt van de buitenwereld: de verrassing of het geheimzinnige. Soms is dat een pleinachtige ruimte met hier en daar een steegje of een speelplaats, soms een stille groene wereld, of een opeenvolging van ruimtes waar je doorheen kunt dwalen. Het gaat om een gemeenschappelijke ruimte (openbaar of niet, dit is even niet van belang), en een ruimte waarin de nostalgie van de rust gekoesterd wordt.

Hier is dan ook meteen een punt geraakt dat het spanningsveld van het oude concept in een nieuwe tijd naar voren brengt.

Een van de cruciale verschillen met de oude tijd is de aard van het vervoermiddel.

Auto's maken lawaai en stinken, en toch bestaat de reele behoefte aan dit snelle vehicle; Zo mogelijk dicht bij de woning te parkeren en tegelijkertijd niet het hierboven beschreven beeld te bepalen. Kortom de auto is niet weg te denken uit het stedenbouwkundige en architectonische ontwerp en verdient evenveel aandacht als de plaats van het toilet, de bergruimte en de verwarmingsketel.

In de hoven is het ruimtebeslag voor parkeren een bottleneck in de mogelijke bebouwing.

Tot dusver gaat het bij alle hoven om grondgebonden woningen. Een stapeling zou betekenen dat het aantal vierkante meters parkeren dusdanig zou toenemen dat andere oplossingen gezocht moeten worden voor het parkeren.

In een aantal hoven is gekozen voor het overbouwde parkeren. Door deze gelaagdheid in grondgebruik is ruimte ontstaan voor de kenmerkende kwaliteiten van de binnenruimtes van de hoven.

Door de wijze van onderhoud en beheer is in feite de auto uit het openbare gebied gehaald en verplaatst naar een particuliere plek.

Omdat dit collectief gebeurt ontstaat er een nieuwe gemeenschappelijke ruimte. Geen nostalgische, maar een eigentijdse. Het overbouwde parkeren brengt met zich mee, dat dit de plaats is waar in het voorbijgaan al dan geen contacten gelegd worden met de burens, de boodschappen in- en uitgeladen worden of de berging een plaats heeft. Als een voorhof vormt de parkeerplaats de entree naar de woning. Essentieel is dan dat aan de vormgeving van deze ruimte veel aandacht wordt besteed. Het is namelijk meer dan slechts een parkeergarage.

Maart 2001

Brigitte van Bakel